

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТАНДАРТИ ТА НАСТАНОВИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ЯК ОСНОВА УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ І ПРОЦЕСІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-наукова програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	7 чверть
Кількість кредитів	4 кредити ЕКТС (120 годин)
Заняття:	весняний семестр
лекції:	3 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5271>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладачі:

Маматова Тетяна Валеріївна

д.держ.упр., професор, професор кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/%D0%9Camatova/Mamatova.php>

E-mail: Mamatova.T.V@nmu.one

Чикаренко Ірина Аркадіївна

д.держ.упр., професор, завідувач кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Chykarenko/Chykarenko.php>

E-mail: Chykarenko.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

У сучасному глобалізованому світі надзвичайно активну роль у забезпеченні суспільного розвитку, відіграє система міжнародних організацій, зокрема UN, UNDP, OECD, ISO, WEF, які акумулюють потужний політичний, економічний, науковий та експертний потенціал держав або організацій-учасниць. Це дозволяє міжнародним організаціям здійснювати глобальні дослідження, розробляти термінологічні системи, загальні принципи та моделі, настанови, кодекси усталеної практики і міжнародні стандарти.

Під час вивчення цієї дисципліни Ви ознайомитеся із системою міжнародних організацій у сфері забезпечення суспільного розвитку, дізнаєтеся про основні глобальні дослідження та публікації ключових міжнародних організацій (UN, UNDP, OECD, WEF), опануєте основи стандартів ISO на процеси та системи управління та основні документи міжнародних професійних організацій щодо організаційної досконалості та компетентності персоналу. У Вас буде можливість розвинути навички самооцінювання органу публічного управління за моделлю організаційної досконалості та

формулювання проєкту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних стандартизованих практик.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань та дослідницьких вмінь, які пов'язані із застосуванням в публічному управлінні вимог стандартів та настанов міжнародних організацій як основи удосконалення систем і процесів.

Завдання курсу:

- **знати і розуміти:** сутність діяльності міжнародних організацій у сфері забезпечення суспільного розвитку; сутність глобальних досліджень та публікації міжнародних організацій (UN, UNDP, OECD, WEF); сутність стандартизації та поширення стандартизованих практик в публічному управлінні та дослідній діяльності; зміст вимог стандартів та інших документів міжнародних організацій щодо сприяння сталому розвитку територій і громад, окремих органів публічного управління та галузевих систем й оцінювання прогресу у досягненні Цілей сталого розвитку;
- **вміти:** *застосовувати* інструментарій *обґрунтування* для формування переліку документів міжнародних організацій, що є релевантними проблематиці дисертаційного дослідження; *коректно застосовувати* термінологію у сфері стандартизації та удосконалення систем і процесів у контексті публічного управління та адміністрування; *практично застосовувати* стандарти та настанови міжнародних організацій у предметній сфері власного, дослідження; *критично аналізувати* змістовне наповнення та *оцінювати* можливості використання стандартів та настанов міжнародних організацій як основи удосконалення систем і процесів публічного управління; *розробляти* та *обґрунтовувати* авторську позицію щодо елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних стандартизованих практик.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- *відтворювати* та *інтерпретувати* загальнонаукову термінологію та термінологію у сфері стандартизації та удосконалення систем і процесів у контексті публічного управління та адміністрування
- *пояснювати, порівнювати* та *узагальнювати* основні положення щодо сутності діяльності міжнародних організацій у сфері забезпечення суспільного розвитку
- *пояснювати, інтерпретувати* та *критикувати* основні положення глобальних досліджень та публікації міжнародних організацій (UN, UNDP, OECD, WEF); *застосовувати* інструментарій *обґрунтування* для формування переліку документів міжнародних організацій, що є релевантними проблематиці дисертаційного дослідження
- *розуміти* сутність стандартизації та поширення стандартизованих практик в публічному управлінні та дослідній діяльності; *застосовувати* вимоги стандартів та настанови міжнародних організацій у предметній сфері власного дослідження
- *розуміти* зміст вимог стандартів та інших документів міжнародних організацій щодо сприяння сталому розвитку територій і громад, окремих органів публічного управління та галузевих систем й оцінювання прогресу у досягненні Цілей сталого розвитку
- *критично аналізувати* змістовне наповнення та *оцінювати* можливості використання стандартів та настанов міжнародних організацій як основи удосконалення систем і процесів публічного управління, зокрема в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України
- *розробляти, аргументувати, формулювати* та *дискутувати* авторську позицію щодо елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних стандартизованих практик. *Ставити питання* щодо формулювань наукової новизни колег

4. Структура курсу

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення заліку	–
	Тема 1. Міжнародні організації у сфері забезпечення суспільного розвитку		Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 1. WEB-ресурси міжнародних організацій у сфері забезпечення суспільного розвитку	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
2	Тема 2. Глобальні дослідження та публікації міжнародних організацій	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 2. Організація пошуку релевантних документів на веб-ресурсах міжнародних організацій	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
3	Тема 3. Стандарти ISO на процеси та системи управління	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття за темою 3. Удосконалення систем і процесів публічного управління на основі стандартів ISO	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	–
4	Тема 3. Глобальні дослідження та публікації міжнародних організацій	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-5
	Практичне заняття за темою 3. Удосконалення систем і процесів публічного управління на основі стандартів ISO	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
5	Тема 4. Документи міжнародних професійних організацій щодо організаційної досконалості та компетентності персоналу	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-10
	Практичне заняття за темою 4. Процедура самооцінювання органу публічного управління за моделлю організаційної досконалості	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
6	Тема 5. Наукові підходи до адаптації вимог і рекомендації міжнародних організацій	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-10
	Презентація результатів виконання індивідуального завдання «Розроблення проєкту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-40

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	стандартизованих практик до умов діяльності вітчизняних організацій публічного сектору: методологічні підходи, моделі, методи та методики (інструментарій)»			
7	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Лекція	Силабус ККР для проведення заліку Анкети у MS Forms	—
	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття		—

Індивідуальне завдання «Розроблення проекту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних стандартизованих практик до умов діяльності вітчизняних організацій публічного сектору: методологічні підходи, моделі, методи та методики (інструментарій)» (тема 5, презентація на 6 тижні).

1. Визначити відповідне наукове завдання дисертації.
2. Ознайомитись із прикладами адаптування міжнародних стандартизованих практик до умов діяльності вітчизняних організацій публічного сектору у здійснених раніше дисертаційних дослідженнях.
3. Визначити релевантні документи міжнародних організацій.
4. Запропонувати авторській підхід до механізму адаптування обраних міжнародних стандартизованих практик до умов діяльності вітчизняних організацій публічного сектору предметної галузі власного дослідження.
5. Розробити авторське формулювання одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптування міжнародних стандартизованих практик до умов діяльності вітчизняних організацій публічного сектору: методологічні підходи, моделі, методи та методики (інструментарій).

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активований корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 8-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів за участь у дискусіях під час інтерактивних лекцій, виконання практичних завдань та виконання і захисту трьох практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами участі у дискусіях під час інтерактивних лекцій (розподіл балів див. у табл. розділу 4). Загалом за теоретичну частину отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина оцінюється за результатами:

– виконання практичних завдань, які виконуються під час практичних занять (розподіл балів див. у табл. розділу 4); загалом за виконання практичних завдань отримується максимум 20 балів.

– виконання, публічної презентації та захисту (відповіді на запитання, дискусія) результатів індивідуального завдання, зміст і терміни виконання якого описано у розділі 4; за результатами публічної презентації отримується максимум 40 балів.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх

джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується відповідними нормами «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_запобіг_виявл_плагіат-2025.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо використання штучного інтелекту під час опанування курсу регламентується відповідними нормами «Політики щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Політика_ШІ_2025.pdf.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. *Human Development Report 2025. A matter of choice People and possibilities in the age of AI.* United Nations Development Programme, 2025. 324 p. DOI: <https://hdr.undp.org/system/files/documents/global-report-document/hdr2025reporten.pdf>.
2. *Development Co-operation Report 2024: Tackling Poverty and Inequalities through the Green Transition* / OECD. Paris : OECD Publishing, 2024. 361 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/357b63f7-en>.
3. *The Global Cooperation Barometer 2025* / Economic Forum in collaboration with McKinsey & Company. Second Edition. World Economic Forum, 2025. 31 p. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Cooperation_Barometer_2025.pdf
4. *Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery.* WEF, 2021. 95 p. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-global-competitiveness-report-2020/>
5. *The Global Risks Report 2025.* WEF, 2025. 104 p. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf.
6. *Improving Governance with Policy Evaluation : Lessons From Country Experiences* / OECD Public Governance Reviews. Paris : OECD Publishing, 2020. 170 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/89b1577d-en>.
7. *Europe's choice political guidelines for the next european commission 2024–2029.* Strasbourg: European Commission, 18.07.2024. 31 p. URL: https://commission.europa.eu/document/download/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_en?filename=Political%20Guidelines%202024-2029_EN.pdf.

Нормативні документи

1. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9000:2007 ; надано чинності 2016-07-01. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=64030.
2. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9001:2009 ; надано чинності 2016-07-01. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=64013.
3. ДСТУ ISO 9004:2018 Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху (ISO 9004:2018, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9004:2012; надано чинності 2020-01-01. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=81206.
4. ДСТУ ISO/TR 10013:2003. Настанови з розроблення документації системи управління якістю (ISO 10013:2002, IDT). На заміну ДСТУ 3816–98 ; надано чинності 2003-28-11. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=7241.

5. ДСТУ ISO 19011:2019 Настанови щодо проведення аудитів систем управління (ISO 19011:2018, IDT). На заміну ДСТУ ISO 19011:2012; надано чинності 2021-01-01. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=88049.
6. ДСТУ ISO 37101:2019 Сталий розвиток у громадах. Система управління сталим розвитком. Вимоги та настанови щодо використання (ISO 37101:2016, IDT). Надано чинності 2021-01-01. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=88063.
7. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
8. Цілі сталого розвитку 2030. ООН в Україні : веб-сайт. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.
9. *Evaluating development co-operation : summary of key norms and standards*. OECD DAC Network on Development Evaluation : 2nd ed. OECD, 2010. URL: <https://www.oecd.org/development/evaluation/dcdndep/41612905.pdf>.
10. *The EU's 2021-2027 long-term budget and NextGenerationEU : facts and figures*. Publications Office of the European Union, 2021. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2761/808559>.
11. ISO 10014:2021 Quality management systems – Managing an organization for quality results – Guidance for realizing financial and economic benefits. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/75233.html>.
12. ISO 14001:2015 Environmental management systems – Requirements with guidance for use. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/60857.html>.
13. ISO 18091:2019 Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001 in local government. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/72808.html>.
14. ISO 20121:2024 Event sustainability management systems – Requirements with guidance for use. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/86389.html>.
15. ISO 22301:2019 Societal security – Business continuity management systems – Requirements. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/75106.html>.
16. ISO 22316:2017 Security and resilience – Organizational resilience – Principles and attributes. *The International Organization for Standardization* : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/50053.html>.
17. ISO 22336:2024 Security and resilience – Organizational resilience – Guidelines for resilience policy and strategy. *The International Organization for Standardization* : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/50073.html>.
18. ISO/IEC/IEEE 24765:2017(en). Systems and software engineering – Vocabulary. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/71952.html>.
19. ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/42546.html>.
20. ISO/IEC 27001:2022 Information security, cybersecurity and privacy protection – Information security management systems – Requirements. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/27001>.
21. ISO 31000:2018 Risk management – Guidelines. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/65694.html>.
22. ISO 37001:2025 Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/37001>.
23. ISO 37101:2016 Sustainable development in communities – Management system for sustainable development – Requirements with guidance for use. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/61885.html>.
24. ISO 37104:2019 Sustainable cities and communities – Transforming our cities – Guidance for practical local implementation of ISO 37101. ISO : web-site. URL: <https://www.iso.org/standard/69895.html>.

25. ISO 37120:2018 Sustainable cities and communities – Indicators for city services and quality of life. *ISO : web-site*. URL: <https://www.iso.org/standard/68498.html>.
26. ISO 37106:2021 Sustainable cities and communities – Guidance on establishing smart city operating models for sustainable communities. *ISO*. URL: <https://www.iso.org/standard/82854.html>.
27. ISO/TS 37107:2019 Sustainable cities and communities – Maturity model for smart sustainable communities. *ISO : web-site*. URL: <https://www.iso.org/standard/62066.html>.
28. ISO 37110:2022 Sustainable cities and communities — Management requirements and recommendations for open data for smart cities and communities — Overview and general principles. *ISO : web-site*. URL: <https://www.iso.org/standard/62069.html>.
29. ISO 37120:2018 Sustainable cities and communities – Indicators for city services and quality of life. *ISO : web-site*. URL: <https://www.iso.org/standard/68498.html>.
30. ISO 37156:2020. Smart community infrastructures – Guidelines on data exchange and sharing for smart community infrastructures. *ISO*. URL: <https://www.iso.org/standard/69242.html>.
31. *Methodological Framework for the Principles of Public Administration: ENP Countries* / OECD/SIGMA. Paris : OECD Publishing, 2018. 254 p. URL: <http://www.sigmaweb.org/publications/Methodological-Framework-for-the-Principles-of-Public-Administration-ENP-Countries-May-2018.pdf>.
32. Sustainability, sustainable development and social responsibility. ISO definitions and terminology. ISO, 2016. 11 p. URL: http://iso26000.info/wp-content/uploads/2016/03/ISO_Sustainability_brochure.pdf.
33. The European Commission's priorities. *European Commission : web-site*. 2019. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024_en.

Додаткові

1. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. *ООН Україна : вебсайт*. URL: [http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web(2).pdf).
2. Маматова Т. Інформаційна безпека у сфері надання публічних послуг: глобальні тренди, принципи та стандарти. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2025. № 4. С. 27-34. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2025.4.4>.
3. Маматова Т., Бортнік О. Удосконалення місцевого самоврядування в Україні на основі європейської моделі самооцінювання CAF. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8. № 4. С. 5–15. DOI: <https://doi.org/10.15421/152076>
4. Маматова Т., Ігнат О. Інноваційні інструменти забезпечення результативності процесів сталого розвитку територій і громад в умовах невизначеності. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2024. Вип. 4. С. 223-229. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.33>
5. Маматова Т. В., Кравцов О. В. Забезпечення якості публічних послуг в умовах цифрової трансформації (Section 10. Ensuring the administrative services' quality in the context of digital transformation). *Development vectors in public management and administration : collective monograph*. Riga, Latvia : Publishing House «Baltija Publishing», 2021. 338 p. P. 208–228. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-082-7-10>.
6. Цопа В. А., Маматова Т. В., Брезіцька М. С. Забезпечення стійкості органів публічного управління на основі інтеграції концепції «Vision Zero» зі стандартами на системи управління ISO. *Розвиток публічного управління в Україні: сучасні виклики та пріоритети : кол. монографія / за заг. ред. проф. В. М. Якубів*. Івано-Франківськ : Карпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2025. С. 29-52. URL: https://kpua.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/186/2026/01/monohrafiia_2025_pua.pdf.
7. Bortnik O. Application of ISO 10000 standard series for quality management system improvement in municipalities. *Evropský politický a právní diskurz*. 2020. Vol. 7. Iss. 3. P. 113–119. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2020.7.3.16>
8. Developing sustainably : ISO standards to promote sustainable growth. *ISO : web-site*. 2024. URL: <https://www.iso.org/developing-sustainably.html>.
9. *Improving Governance with Policy Evaluation : Lessons From Country Experiences* / OECD Public Governance Reviews. Paris : OECD Publishing, 2020. DOI: <https://doi.org/10.1787/89b1577d-en>.

10. OECD and the Sustainable Development Goals: Delivering on universal goals and targets. *OECD : web-site*. N. d. URL: <http://www.oecd.org/development/sustainable-development-goals.htm>.

Інформаційні ресурси

1. Global Cities Registry™ for ISO 37120. URL: <http://www.dataforcities.org/global-cities-registry/>.
2. International Organization for Standardization (ISO). URL: <http://www.iso.org>
3. International Project Management Association (IPMA). URL: <https://www.ipma.world/>
4. ISO/TC 176 Quality management and quality assurance.
URL: <https://committee.iso.org/home/tc176>
5. Observatory of Public Sector Innovation (OPSI). URL: <https://www.oecd-opsi.org/>
6. OECD iLibrary. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/>
7. Publicservice Europe. URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
8. Smart Specialisation Platform. URL: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu>
9. Strategic Intelligence. Strategic insights and contextual intelligence from the World Economic Forum. URL: <https://intelligence.weforum.org/>
10. Sustainable Development Knowledge Platform. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/>
11. The Conflict Sensitivity Consortium. URL: <http://www.conflict-sensitivity.org>
12. The DAC Network on Development Evaluation (DAC / OECD).
URL: <https://www.oecd.org/dac/evaluation/>
13. The European Commission 2024-2029/ Our priorities for Europe's strength and unity.
URL: <https://ec.europa.eu/stories/2024-2029-commission/>
14. The International Consortium For Organizational Resilience. URL: <https://build-resilience.org/>
15. The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
16. The World Economic Forum (WEF). URL: <https://www.weforum.org/>
17. United Nations (UN). URL: <https://www.un.org/en>
18. United Nations Development Programme (UNDP).
URL: <https://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
19. United Nations iLibrary. URL: <https://www.un-ilibrary.org/>